

Dichomma dardanum (Steven, 1829) (Coleoptera: Tenebrionidae) türü için iki yeni Ege populasyonu

Bekir KESKİN*

İ. Ethem ÇEVİK*

Summary

Two new Aegean populations for *Dichomma dardanum* (Steven, 1829) (Coleoptera: Tenebrionidae)

In this research two new populations of *Dichomma dardanum* (Steven, 1829) (Coleoptera: Tenebrionidae) existing in western Turkey, Sarımsaklı (Balıkesir) and Altinkum (İzmir) were reported and some of their ecological properties were given.

Key words: *Dichomma*, Aegean Region, Turkey

Anahtar sözcükler: *Dichomma*, Ege Bölgesi, Türkiye

Giriş

Dichomma dardanum (Steven, 1829), Yunanistan'ın kuzeydoğu adalarından toplanan materyale dayanılarak bilim dünyasına tanıtılmış olup, Winkler (1928-1929) bu türün dağılım alanını Yunanistan, Türkiye ve Suriye olarak bildirmiştir. Koch (1944)'a göre, bu türün Anadolu ve Suriye'de bulunuşu şüphelidir. Kaszab (1967)'a atfen Türkiye dışındaki Balkan ülkelerinde bulunduğu (Grimm, 1981) belirtilen bu türün, Girit'ten Midilli'ye kadar olan 12 Yunan adasında (Fattorini, 2002) bulunduğu ve Türkiye'deki tek örneğe dayalı kaydın ise Çanakkale (Truva)'de bulunduğu (Grimm, 1981) bildirilmektedir. Türkiye'de bulunuşu üzerinde şüpheler olan ve nadir bulunan bu türe ilişkin bilgilerin konuyla ilgilenenlere aktarılması bu kısa notun amacını oluşturmuştur.

Materyal ve Yöntem

Çalışma 1999-2003 yılları arasında kuzeyde Ayvalık-Sarımsaklı (Balıkesir)' dan güneyde Selçuk-Pamucak (İzmir) kumluk alanına kadar tüm sahil şeridi değişik

* Ege Üniversitesi, Fen Fakültesi, Biyoloji Bölümü, Zooloji Anabilim Dalı, 35100 Bornova, İzmir
e-posta: keskin@sci.ege.edu.tr
Alınış (Received): 05.04.2004

zamanlarda taranarak gerçekleştirilmiştir. Örnekler Reitter (1900)'e göre tanılanmış ve E. Ü. Fen Fakültesi, Biyoloji Bölümü'nde bulunan Zooloji Müzesine konulmuştur.

Bulgular ve Tartışma

Tanımı: Vücut tüysüz ve parlak siyah renktedir. Baş yarım daire şeklinde olup, antene ait tüm segmentler silindirik ve birbirine eşit büyüklüktedir. Klypeus, baş plağı ile tamamen kaynaşmıştır. Gözler baş plağının yanak ve şakak çıkıntıları ile ikiye ayrılmıştır (Dichomma-iki parçalı göz). Frontal alan ve gözler uzunlamasına bir çıkıntı ile birbirlerinden ayrılır. Pronotum plağı, elitra ile aynı genişlikte ve dikdörtgen görünümündedir. Uzunlamasına oval olan elitra, çok ince ve dağınık nokta çukurcukludur. Pronotuma bağlantı yaptığı omuz bölgelerinde diken şeklinde birer çıkıntı bulunur. Bacaklara ait segmentler normal görünümündedir.

İncelenen materyal: Balıkesir: Ayvalık-Sarımsaklı, ZDEU ENT. 1999-649, 20.viii.1999, B. Keskin, E. Can, U. Yılmaz leg. (14 örnek); ZDEU ENT. 2001-57, 26.v.2001, B. Keskin leg.; ZDEU ENT. 2003-16, 15.iii.2003, B. Keskin, M. Billur leg. (7 örnek); ZDEU ENT. 2003-26, 01.iv.2003, M. Billur leg.; ZDEU ENT. 2003-45, 15.iv.2003, M. Billur leg. (4 örnek). **İzmir:** Çeşme-Altinkum, ZDEU ENT. 2001-14, 06.v.2001, B. Keskin leg. (10 örnek); ZDEU ENT. 2003-05, 22.iii.2003, M. Billur leg. (10 örnek). Toplam 47 örnek.

Yapılan çalışmalarda **D. dardanum**'un 0,5-1 mm çapında kum tanelerinin bulunduğu sahil şeridini tercih ettiği belirlenmiş ve psammik bitki vejetasyonunun da önemli olduğu gözlenmiştir. Örneklerle, kumullardaki bitkilerin saçak köklerinin çevresindeki boşluklarda rastlanmış olup, bu kısımların üreme, düşmanlardan korunma ve dinlenme yeri olarak kullanıldığı düşünülmektedir. Kışı ergin olarak geçiren bu türün Türkiye'den tek lokaliteden, tek örneği kayıtlıyken (Grimm, 1981), bu çalışmayla bu türün Sarımsaklı (Balıkesir-Ayvalık) ve Altinkum (İzmir-Çeşme) kumullarında da varlığı ortaya konmuştur. Gelecekte yürütülecek çalışmalarla Türkiye'deki bulunuş alanlarının daha ayrıntılı olarak belirlenmesi yararlı olacaktır.

Özet

Bu araştırmada, **Dichomma dardanum** (Steven, 1829) türünün iki yeni populasyonuna ait örnekler toplanmış ve türün ekolojisi hakkında bazı gözlemler yapılmıştır.

Yararlanılan Kaynaklar

- Fattorini, S., 2002. Biogeography of the tenebrionid beetles (Coleoptera, Tenebrionidae) on the Aegean Islands (Greece). **Journal of Biogeography**, **29**: 49-67.
- Grimm, R., 1981. Die Fauna der Ägäis-Insel Santorin Teil 2 Tenebrionidae (Coleoptera). **Stuttgarter Beitr. Naturk.** (A), **348**: 1-14.
- Koch, C., 1944. Die Tenebrioniden Kretas (Col.). **Mitt. München Ent. Ges.**, **34**: 255-363.
- Reitter, E., 1900. Bestimmungs-Tabelle der der Tenebrioniden-Abteilungen: Tentyrini und Adelostomini aus der Europa und angrenzenden Ländern. **Verhandlungen des naturforschenden Vereins in Brünn**, **39**: 82-197.
- Winkler, A., 1928-1929. Catalogus Coleopterorum Regionis Palaercticae, Wien, 911-1024.